

(דף קע"ד ע"א) **ביתא, איהו רזא דאתון גליפון, דנפקין בגלופי דתלתין ותריין שבילין. ואית אתון עלאין, מרזא דעלמא עלאה. ואית אתון אחרנין, דאינון אתון זעירין. והכא איהו רזא דאלפא ביתא, דעלמא (ס"א עילאה יחייב לעלמא) תתאה.**

אודה יי' בכל לבב: ביצרא טבא וביצרא בישא דאיהו שרי בגייה. דהא על פלא אית לאודאה ליה לקודשא בריה הוא, ביצרא טבא וביצרא בישא. דהא מסטרא דיצרא טבא אתי טוב לבר נש, ואית לברכא ליה לקודשא בריה הוא הטוב והמיטב. ובסטרא דיצרא בישא, אתי קטרוגא לבר נש, ואית לאודאה לקודשא בריה הוא, (ביצרא טבא וביצרא בישא) בכל מה דאתי על בר נש, מסטרא דא ומסטרא דא.

בסוד ישרים ועדה, בסוד ישרים: באינון (ס"א מלאכין עלאין קדישין) דרזא דקודשא בריה הוא אינון ידעי. דהא כל רזין דקודשא בריה הוא אינון ידעי, ואינון רזא דיליה, ועל דא בסוד ישרים. ועדה: אלין אינון ישראל, כד מתכנשי בעשרה, לאודאה ליה לקודשא בריה הוא, ובגין כה, אית לאודאה ליה לקודשא בריה הוא, על טב ועל ביש, ולפרסמא קמי כלא. דאי תימא הא איהו ידע, אמאי אצטריך לפרסמא. אלא בדא, אתייקר קדשא בריה הוא בעלמא לפרסמא נסא. ועל דא קדשא בריה הוא כתיב ביה, (יחזקאל לח) והתגדלתי והתקדשתי וגו'.

רבי יהודה פתח ואמר, (תהלים קג) כל הנשמה תהלל יה. תנא, כל נשמתין אתו מהאי גופא קדישא, ואתערו בבני נשא. ומאן אתר. מההוא אתר דאקרי יד. (ס"א י"ה) מאן אתר דא אמר רבי יהודה דכתיב, (תהלים קד) מה רבו מעשיך יי' בלם בחכמה עשית. תנא, מהאי חכמתא דמפועי נפקין לתלתין ותריין שבילין, אשתכלל פלא, וכל מה דאית לעילא ותתא, והוא אתקרי רוחא קדישא, דכל רוחין אשתכללו ביה.

אמר רבי יצחק, ביזמא דהוה רבי שמעון פריש מלה דא, עינוי נבעין מיא, והוה אמר, כל גנזיאי דמלפא עלאה, אתמסרן בחד מפתחא, ואתגלייא בקופיטן דקורדיטי גליפין עלאין.

אלא הכי תאנא, מאן יכיל לאשתמודעא ולאשתכללא מה דגניז בדא מפועא. דהא משה לא גלי דא ביזמוי, כד הוה גלי רזא עמיקתא לישראל, ואף על גב דכלא הוה מתגלייא על ידוי. אלא בההיא שעתא דבעא קדשא בריה הוא לסלקא ליה למתיבתא קדישא עלאה, ולטמרא ליה מבני נשא, דכתיב, (דברים לא) בן מאה ועשרים שנה אנכי היום. היום ממש, דההוא יומא אשתלימו יומוי, לאתקרבא לאתר דא, דכתיב, (דברים לא) הן קרבו ימיה, קרבו ממש.

דתנא אמר רבי שמעון, משה לא מית. ואי תימא הא כתיב (דברים לא) וימת שם משה. כהן בכל אתר לצדיקיא קרי בהו מיתה. מאי מיתה. מסטרא דילן אקרי הכי. דתנא אמר רבי שמעון, וכן תנא, דמאן דאיהו בשלימותא דמהימנותא קדישא תלייא ביה, לא תלייא ביה מיתה ולא מית. כמה דהוה ביצקב דמהימנותא שלימתא הוה ביה.

דָּאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, (בראשית לה) לֹא יִקְרָא שְׁמֶךָ עוֹד יַעֲקֹב כִּי אִם יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֶךָ, וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל. מָאֵי יִשְׂרָאֵל. שְׁלִימוּתָא דְכָלְא. דְכַתִּיב, (ירמיה ל) וְאַתָּה אֵל תִּירָא עַבְדֵי יַעֲקֹב וְאֵל תַּחַת יִשְׂרָאֵל כִּי הִנְנִי מוֹשִׁיעֶךָ מִרְחוֹק וְאֵת זְרַעֲךָ מֵאֶרֶץ שָׁבִים וְגו'.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה מִהֲכָא, (ירמיה ל) כִּי אַתָּה אֲנִי, דִּיִּיקָא, זְפָאָה חוֹלְקִיָּהּ, דְמֵאֲרִיָּה אָמַר לִיה פֶּן. כִּי אֲתִי אַתָּה לֹא כְתִיב, אֱלֹא כִי אַתָּה אֲנִי, דְמֵאֲרִיָּה אֲתִי לְאַתְחַבְּרָא דִּינִירָה עִמִּיהָ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן שְׁפִיר קָאָמַר רַבִּי אַבָּא דָּאָמַר (ירמיה ל) וְשָׁב יַעֲקֹב וְשָׁקֵט וְשָׂאֲנָן וְאִין מַחְרִיד. וְשָׁב יַעֲקֹב: לְאַתְקָרִי בְשֵׁמָא אַחְרָא, דְכַתִּיב לֹא יִקְרָא שְׁמֶךָ עוֹד יַעֲקֹב כִּי אִם יִשְׂרָאֵל.

דְּבַר אַחַר וְשָׁב יַעֲקֹב, לְאַתְרֵי דְאַתְנַסִּיב מִתְמָן. וְשָׁקֵט, בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְשָׂאֲנָן, בְּעוֹלָם הַבָּא. וְאִין מַחְרִיד מִפְּלֵאָה הַמּוֹת. דְמִשְׁמַע דְכָלְא תְּוָה בֵּיה. רַבִּי יַצְחָק אָמַר, חֲבָרְיָא הָא אִוְקְמוּנְהָ, דְכַתִּיב וְאֵת זְרַעֲךָ מֵאֶרֶץ שָׁבִים, מַה זְרַעוּ בְּחַיִּים, אַף הוּא בְּחַיִּים.

(דף קע"ד ע"ב)

וְהַבְּרִית הַתִּיכוֹן בְּתוֹךְ הַקְּרָשִׁים מִבְּרִית מִן הַקְּצֵה אֶל הַקְּצֵה. רַבִּי יְהוּדָה פֶּתַח (קהלת י) אֲשֶׁרִיד אֶרֶץ שְׁמֵלְכָהּ בֵּן חוֹרִים וְשֶׁרִידָהּ בַּעַת יֹאכְלוּ. וְכַתִּיב, אִי לָהּ אֶרֶץ שְׁמֵלְכָהּ נָעַר וְשֶׁרִידָהּ בַּפֶּקֶר יֹאכְלוּ. (בְּמָאֵי אִוְקְמוּנָא הַנִּי קְרָאִי) וְוִי לְעֵלְמָא דְלֹא מִשְׁגָּחַן בְּפּוֹלְחָנָא דְמֵאֲרִיָּהוֹן, דְהָא מֵאֲרִיָּהוֹן אֲשַׁנַּח בְּגִינִיָּהוֹן לְאוֹטְבָא לְהוּ, דְאַנְחָה קְמִיָּהוּ פֶתַח אֲוִרִיתָא, וְלֹא מִשְׁגָּחַן.

דְתַנִּינָן, תְּלַת מַלְיָן בְּעֵי בַר נָשׁ לְמַעַבְד לְבַרְיָהּ, מִלְּהָ, וּפְדִיּוֹן, וְלִנְסָבָא לִיה אֲנָתוּ. וְכָלְא עַבִּיד קְדָשָׁא בְרִידָהּ הוּא לְיִשְׂרָאֵל. מִלְּהָ: דְכַתִּיב, (יהושע ה) וְשׁוֹב מוֹל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנִית. וְכַתִּיב (בראשית יז) וּבֵן שְׁמֹנֶת יָמִים יִמַּל לְכֶם כָּל זָכָר. פְּדִיּוֹן. דְכַתִּיב, (דברים טו) וַיִּפְדֶּךָ (י"א אֱלֹהִיךָ) (ס"א דברים ז) מִבֵּית עַבְדִּים) מִיַּד פְּרַעֲזָה מְלָךְ מִצְרַיִם. לְנִסָּבָא לִיה אֲנָתוּ: דְכַתִּיב, (בראשית א) זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אוֹתָם, וְכַתִּיב וַיְבָרֶךְ אוֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ. תוּ, אֲטִיל לְהוּ כְהֵאֵי נִשְׂרָא, דְאַטִּיל לְבָנוֹי עַל גְּדַפּוֹי, דְכַתִּיב, (שמות יט) וְאַשָּׂא אֶתְכֶם עַל בְּנָפֵי נִשְׂרַיִם.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כָּלְא הוּא יֹאֵת, אֲבָל אֲוִרִיתָא דְאַתְדָּר קְמִיָּהוּ דְיִשְׂרָאֵל, וְאוֹלִיף לוֹן, יִתִּיר מִכָּלְא. תָּא חֲזִי, לִית שְׁבָחָא דְבַר נָשׁ בְּהֵאֵי עֵלְמָא וּבְעֵלְמָא דְאֲתִי, כְּשִׁבְחָא דְאֲוִרִיתָא דְכַתִּיב בְּהָ (משלי ה) בִּי מְלָכִים יִמְלִכוּ.

(מדרש הנעלם הוא) דְהָא תַנִּינָן כַּד סְלִיק רַב הוֹנָא לְהַתָּם, אֲשַׁפַּח רַבְּנָן דְהוּוּ עַסְקֵי בְהֵאֵי קְרָא, דְכַתִּיב, (ירמיה נא) וּפְקַדְתִּי עַל כָּל בְּבָבֶל וְהוֹצֵאתִי אֶת בַּלְעָזָר מִפִּינּוּ וְלֹא יִנְהָרוּ אֵלָיו עוֹד גּוֹיִם. וְרַב הוֹנָא לֹא הוּוּ מִשְׁגִּיחִין בֵּיה, דְהָא לֹא אֲשַׁתְמוּדְעוּ לִיה בְּקַדְמִיתָא, בְּגִין דְהוּוּ זְעִיר. עֵאל לְבִי מִדְרָשָׁא, וְאַשְׁפַּח רַבְּנָן דְהוּוּ אֲמָרִי, הָאֵי קְרָא אֵית לְאַסְתְּפֵלְא בֵּיה, אִי טַעוּתִיה וְדַחְלִתִיה דְנַבּוּכַדְנֶצַּר הוּוּ שְׁמִיָּה בַל, הָא כְתִיב בֵּיה, (דניאל ד) וְעַד אַחֲרָיִן עַל קַדְמֵי דְנִיָּאֵל דִּי שְׁמִיָּה בַלְטָשְׁאֲצַר כְּשֵׁם אֱלֹהֵי. וְעוֹד, מָאֵי וְהוֹצֵאתִי אֶת בַּלְעָזָר מִפִּינּוּ.

קָם רַב הוּנָא בִּינֵי קַיִימֵי דְעַמּוּדֵי, וְאָמַר אֵילוּ הוּינָא בְּאַתְרֵי, דְּרִישָׁנָא לִיהּ לְהָא פְּסוּקָא. לֹא
אֲשַׁנְחוּ בֵיהּ. קָם תְּנַיִנּוּת, וְאָמַר מְלָה דָא. אַתָּא רַבִּי יוֹדָאֵי בַר רַב, וְאוֹתְבִיָּה קַמִּיהּ. אָמַר לִיהּ,
אִימָא בְּרִי אִימָא, דְּמַלֵּי אוֹרֵייתָא כְּתִיב בְּהוּ, (משלי א) בְּרֵאשִׁי הוֹמִיּוֹת תִּקְרָא וְגו'.

פְּתַח וְאָמַר, הֲכִי תַנְיִנָן, בְּיוֹמֵי קַדְמָאֵי עַד לֹא אַתָּא יַעֲקֹב, הָוּה בַר נָשׁ שְׁלֹו בְּבִיתִיהּ, מְטָא זְמַנִּיהּ,
מִית בְּלֹא מְרַעִין, בִּינוּ דְאַתָּא יַעֲקֹב, בְּעָא קַמִּיהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אָמַר לִיהּ, מְרִי דְעַלְמָא,
אִי נִיחָא קַמְךָ, דְּלַנְפּוֹל בַר נָשׁ בְּבִי מְרַעִיהּ, תְּרִין אוֹ תַלְתֵי יוֹמִין, וְלִבְתֵּר יִתְכַנַּשׁ לְעַמִּיהּ, וְיַפְקֹד
לְבִיתִיהּ, וְיִתּוּב מִחֻבּוּבֵי. אָמַר לִיהּ שְׁפִיר. אַתָּה הוּא סִימְנָא בְּעַלְמָא. תָּא חֲזִי, מָה כְּתִיב בֵּיהּ (בראשית
מח) וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר לְיוֹסֵף הִנֵּה אָבִיךָ חוֹלֵה. חֲלָה כְּתִיב מַה דְּלֹא הָוּה לְבַר נָשׁ
מִן קַדְמַת דְּנָא.

בְּתֵר דְּשָׁכִיב, לֹא הָוּה בַר נָשׁ דְּהָוָה לִיהּ מְרַעִין, דְּלֹא מִית. עַד דְּאַתָּא חֲזַקְיָהּ, מָה כְּתִיב בֵּיהּ, (ישעיה
לח) בְּיָמִים הָהֵם חָלָה חֲזַקְיָהּ לָמוֹת וְגו'. תָּא חֲזִי, מָה כְּתִיב וַיִּסַּב חֲזַקְיָהּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל
אֶל יְיָ, אָמַר לִיהּ, אִי נִיחָא קַמְךָ דִּיתְסוֹן בְּנֵי נְשָׂא מִבְּנֵי מְרַעִיהוֹן, וְיִזְדוֹן שְׁמָךְ, וְיִשְׁתַּמּוּדְעוֹן, וְיִתּוּבּוֹן
לְבַתֵּר בְּתִיבְתָא שְׁלִימְתָא, וְיִשְׁתַּכְּחוֹן בְּנֵי עַלְמָא זְכָאִין קַדְמָךְ. אָמַר לִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, יֵאוֹת
הוּא, אַתָּה תִּהְיֶה סִימְנָא בְּעַלְמָא, וְכַךְ הוּא, מָאֵי דְלֹא הָוּה מִקַּדְמַת דְּנָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה לח)
מִכְּתָב לְחֲזַקְיָהּ מְלָךְ יְהוּדָה בְּחֻלּוֹתוֹ וַיְהִי מִחֲלָיו. וְתֵאנָא, הַהוּא יוֹמָא אַתְחִזּוּר שְׁמִשָּׂא עֶשְׂרֵי דְרַגְיָן.
וְתֵאנָא, מְרוּדָךְ בְּלֹאדָן הָוּה אֲכִיל כָּל יוֹמָא בְּד' שַׁעֲתֵי, וְנָאִים עַד תִּשְׁעֵי שַׁעֲתֵי, וְהַהוּא יוֹמָא נָאִים
עַד תִּשְׁעֵי שַׁעֲתֵי, כִּד אַתְעַר חָמָא שְׁמִשָּׂא דְקָאִים בְּאַרְבַּע שַׁעֲתֵי, אָמַר מָאֵי הָאֵי, בְּקַטּוּלָא
דְּקוּנְטִירָא קוּנְטִירוֹי אַנְקַטְרִתּוֹן. אָמְרוּ